2026-09-16

Utredning initiativärende:

Reducering av antalet folkbibliotek i Bräcke kommun

KSK 2025/701

Delrapport 2 – effekterna av att reducera biblioteksverksamheten till ett folkbibliotek, och skolbibliotek som uppfyller skollagens- och biblioteksslagens minimikrav ur ett ekonomiskt perspektiv

2026-09-16

Bräcke kommun

Utredare: Henrik Kvist och Anders Lundin

Datum: 2026-09-16

Diarienr: 2025/701

Bräcke kommun

UTREDNING

Innehållsförteckning

Uppdrag och bakgrund 3
Uppdragets innebörd 3
Antaganden 4
Avgränsningar 4
Försvårande omständigheter 4
Inledning 5
Lokalisering av ett folkbibliotek 6
Personalorganisation 7
Alternativa lösningar - folkbibliotek 10
Mediainköp 11
Övriga tjänster och kostnader 12
Ekonomiska konsekvenser 13
Dialog och remiss 13
Tidplan 14
Sammanvägning och förslag 14

Bräcke kommun

UTREDNING

Uppdrag och bakgrund

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att utreda biblioteksverksamheten i Bräcke kommun, baserat på ett initiativärende som inlämnades av majoriteten till sammanträdet 251119. Beslutspunkterna lyder:

1. Kommundirektören får i uppdrag att utreda effekterna av att reducera biblioteksverksamheten till ett folkbibliotek, och skolbibliotek som uppfyller skollagens- och bibliotekslagens minimikrav, samt vilka kostnadsreduceringar som kan uppnås med en sådan förändring.

2. Utredningen ska redovisas under kvartal 1, 2026 och inarbetas i budget så snart som möjligt.

En delrapport (med benämningen ”Utredning initiativärende: Reducering av antalet folkbibliotek i Bräcke kommun, KSK 2025/701, Delrapport 1, 260430” togs fram till kommunstyrelsens sammanträde i maj 2026. Delrapporten kan sammanställas enligt följande:

Att reducera antalet folkbibliotek innebär betydande negativa konsekvenser för tillgänglighet, kvalitet, ekonomi och social sammanhållning. Eventuella besparingar är begränsade och måste vägas mot risken för försämrad service och ökade klyftor. En större och mer detaljerad utredning krävs innan beslut kan fattas.

Kommunstyrelsens beslut, utifrån delrapport 1, blev:

1. Kommunstyrelsen tar del av skol- och barnomsorgsavdelningens rapport i ärendet.

2. Kommundirektören ska fullgöra sitt uppdrag med en ny tidplan, Slutligt beslutsunderlag, i linje med tidigare beslut, ska redovisas till kommunstyrelsen 2026-10-14, samt att externt stöd skall anlitas för uppdraget.

Uppdragets innebörd

Grunden till initiativärendet är oförändrat, men i det senaste beslutet anges att uppdraget ska redovisas till kommunstyrelsen i oktober 2026 och att externt stöd skall anlitas. Det är inte genomförbart att både anlita externt stöd och redovisa uppdraget i oktober 2026. Efter avstämning med kommunstyrelsens presidium har kommundirektören beslutat att prioritera att uppdraget ska redovisas, utan externt stöd, i oktober 2026.

Uppdraget ska utmynna i att ett förslag på ny organisation tas fram omfattande ett folkbibliotek och tre skolbibliotek. Det innebär i praktiken att uppdraget ska utmynna i ett förslag på var ett folkbibliotek ska lokaliseras.

En nedbrytning av uppdraget innebär också att förslaget bör innehålla ett förslag på hur biblioteksverksamheten bör organiseras och vilka alternativa lösningar som kan användas för att optimera kvarvarande verksamhet.

Eftersom förslaget ska innehålla potentiella kostnadsreduceringar behöver det tas fram bedömd kostnad för kvarvarande folkbibliotek, vilka personella resurser som behövs för att driftsätta folk- och skolbibliotek samt vilka åtgärder som krävs för att anpassa organisationen, till exempel i a lokaler och organisatorisk struktur.

Antaganden

Uppdraget ska utmynna i ett förslag som medför långsiktigt hållbara kostnadsreduceringar. Det innebär att det är nödvändigt att överväga hur en ny organisation kan optimeras, för att leverera en så god servicenivå som möjligt.

Delrapport 1, 260430 utgör ett avstamp och ligger tillgrund för det förslag som denna utredning ska utmynna i.

Avgränsningar

I denna utredning kommer inte eventuella samhällseffekter att analyseras. Det är alldeles uppenbart att den kommunala servicen inom biblioteksverksamheten kommer att försämras, jämfört med dagens organisation och verksamhet. Samtidigt finns det olika lösningar för att upprätthålla service i hela kommunen.

Om resultatet av den här utredningen utmynnar i att folkbiblioteket i Bräcke ska avvecklas, kan verksamheten i Bräcke Folkets Hus påverkas på ett negativt sätt. En analys av dessa konsekvenser kommer inte ingå i den här utredningen.

Utredningen kommer inte heller att spekulera i vilka eventuella effekter en ny organisation kan få på framtida skolresultat. Utgångspunkten är att det ska finnas ett skolbibliotek per grundskola som levererar stöd till elever i enlighet med befintliga lagkrav.

Försvårande omständigheter

Vid val av lösning behöver ”Förslag på strukturella förändringar, skolutredning” (KSK 2025/236), som är återremitterad av kommunfullmäktige, beaktas - främst gällande lokaler.

Om samordningen mellan folkbibliotek i Bräcke och receptionen påverkas behöver även denna fråga hanteras i den organisatoriska förändringen. Det är inte en politisk fråga hur en eventuell organisatorisk förändring ska se ut, men det kan få ekonomiska konsekvenser.

Bräcke kommun

UTREDNING

Inledning

En minskning till ett folkbibliotek och tre skolbibliotek innebär, först och främst, att servicenivån för allmänheten sjunker på de orter där folkbiblioteket försvinner. För att uppfylla bibliotekslagen måste det kvarvarande folkbiblioteket ha generösa öppettider och tillgång till ett brett medieutbud. För att mildra effekterna bör alternativa lösningar tas fram för de orter som inte har kvar ett folkbibliotek Skolbiblioteken måste bemannas enligt skollagens krav, men erbjuder inte service till allmänheten..

Nedan följer en kort sammanfattning av den nationella statistik som kan hämtas via www.kolada.se. Nyckeltalen baseras på vad kommunerna har rapporterat in, vilket i sin tur beror på hur respektive kommun är organiserad. Innebörden är att flertalet av nyckeltalen är svåra att tolka eller analysera, och de behöver därför ses som en mycket grov jämförelse. I kolada finns fler nyckeltal.

Färgläggningen finns i kolada och ger en vägledning vid jämförelser: Rött = minst fördelaktigt; Gult = ligger i mitten; Grönt = mest fördelaktigt

Nyckeltal	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Genomsnittlig öppettid per bibliotek och vecka	**23,7 tim**	**23,3 tim**	**22,7 tim**	**22,3 tim**
Öppethållande huvudbibliotek (eller enskilda bibliotek) med längst öppettider, timmar per vecka	**32 tim**	**32 tim**	**32 tim**	**32 tim**
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	**18,6 lån**	**20,9 lån**	**26,1 lån**	**21,7 lån**
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, andel (%) av befolkningen	**27 %**	**29 %**	**30 %**	**29 %**
Kostnad bibliotek, kr/inv	**999 kr/inv**	**1069 kr/inv**	**1128 kr/inv**	**998 kr/inv**

Kommentarer

- Genomsnittlig öppettid (2025)
  - Riket: snitt 51,2 timmar; Intervall Rött 5,7-27,4 timmar, Gult 27,4-73,5 timmar, Grönt 74,0-115,5 timmar
  - Kommuner (5000-9999 invånare): Rött
- Öppethållande huvudbibliotek (2025)
  - Riket: Intervall Rött 12-43 timmar, Gult 44-84 timmar, Grönt 85-119 timmar
  - Kommuner (5000-9999 invånare): Rött
- Barnbokslån (2025)
  - Riket: snitt 13,9; Intervall Rött 2,8-10,3 lån, Gult 10,4-16,9 lån, Grönt 17,0-38,9 lån

    - Kommuner (5000-9999 invånare): Grönt
- Aktiva låntagare (2025)
    - Riket: snitt 23 %; Intervall Rött 9-17 %, Gult 17-25 %, Grönt 25-75 %
    - Kommuner (5000-9999 invånare): Grönt
- Kostnad bibliotek
    - Riket: snitt 563 kr/inv; Intervall Rött 303-515 kr/inv, Gult 516-743 kr/inv, Grönt 744-2005 kr/inv
    - Kommuner (5000-9999 invånare): Rött
    - I Bräcke kommun ingår skolbibliotek i kostnaden. Kommunerna har olika lösningar vilket innebär att kostnadsjämförelsen inte är helt korrekt.

Lokalisering av ett folkbibliotek

Vid en reducering av antalet folkbibliotek från nuvarande tre till ett, finns det egentligen bara ett realistiskt alternativ, utifrån ett strikt ekonomiskt perspektiv – att behålla folkbiblioteket i Gällö.

I Gällö inreds just nu ett nytt integrerat folk- och skolbibliotek. Lokalen är skräddarsydd för ändamålet och kommer att blockhyras av skol- och barnomsorgsavdelningen. Det bedöms inte vara ändamålsenligt att försöka omvandla delar av den nya lokalen till skolans ordinarie verksamhet.

Kälarnes integrerade folk- och skolbibliotek finns i lokaler som idag inte är efterfrågade för någon annan verksamhet. Innebörden är att det kan uppstå tomma lokalytor, samtidigt som lokalkostnaderna kvarstår inom koncernen.

I Bräcke hyrs lokalerna av en extern part. Om kommunen väljer att lämna lokalen finns det en potential att sänka lokalkostnaderna. Nuvarande avtal gällande lokaler löper ut 2029-12-31.

Enligt avtalet som tecknades med extern part uppgick årshyran för bibliotek och bokförråd enligt nedanstående tabell:

2022-01-01	Yta	Månadshyra	Årshyra/m2	Årshyra
Bibliotek	594	72 590	1 466	871 085
Bokförråd	62,1	5 550	1 073	66 605
Totalt Bibliotek/bokförråd	**656,1**	**78 140**	**1 429**	**937 690**

Årskostnaderna för lokalhyra och lokalvård 2026 ser ut enligt följande:

2026	Yta	Månadshyra	Årshyra/m2	Årshyra
Bibliotek/bokförråd	656,1	89 416	1 635	1 072 992
Lokalvård		14 864		178 368
Totalt		**104 280**		**1 251 360**

I årshyran ingår en årlig kapitalkostnad med 234 tkr. Den kommer falla bort när avskrivningstiden tar slut. Avtalstiden för avskrivningarna löper ut vid årsskiftet 2031, vilket innebär att kommunen har en skuld på 468 tkr för biblioteksklokalen om avtalet sägs upp 2029-12-31.

Vid en förlängning av avtalet är ett rimligt antagande att årshyran uppgår till cirka 840 tkr för lokalhyra och 180 tkr för lokalvård i 2026 års nivå, det vill säga totalt 1 020 tkr.

Om kommunen väljer att lämna den externt hyrda lokalen behöver det tas fram en ny lokal för skolbiblioteket i Bräcke. Den nya lokalen behöver vara cirka 100-120 kvadratmeter och vara förlagd på skolområdet, för att leva upp till kraven enligt skollagen. Om det ska finnas en filiallösning i Bräcke så tillkommer ytterligare cirka 30 kvadratmeter, vilket, vid en samordning, innebär en total yta på cirka 150 kvadratmeter. Allmänhet och skolverksamhet behöver särskiljas, vilket innebär två lokaler eller separata ingångar. Lokalen bör ägas av kommunen och en rimlig årshyra bedöms uppgå till cirka 150 tusen kronor (inklusive åtgärder), baserat på genomsnittligt kvadratmeterpris för internt hyrda lokaler. Skillnaden i kostnad beror på storleken på yta och skillnad i kvadratmeterpris. Årskostnaden för lokalvård, i egen regi, bedöms uppgå till högst 50 tkr i 2026 års nivå.

I Bräcke finns ett väl fungerande och utbyggt samarbete mellan bibliotek och reception. Vid en förändring är det helt nödvändigt att hitta en ny organisatorisk lösning för kommunhusets reception, vilket kan få ekonomiska konsekvenser. Det bedöms vara en fråga som tjänsteorganisationen behöver hitta en ny lösning för vid en eventuell nedläggning av nuvarande folk- och skolbibliotek.

Slutsatser lokalisering av ett folkbibliotek

- Folkbiblioteket lokaliseras till Gällö, vilket betyder att nybyggnationen av ett integrerat folk- och skolbibliotek i Gällö fullföljs.
- Avvecklingen av folkbiblioteket i Bräcke innebär att nuvarande externa lokaler lämnas, vilket ger den största ekonomiska kostnadsbesparingen. Kostnadsminskningen beror i huvudsak på minskade ytor och att internhyra per kvadratmeter är lägre jämfört med hyran från extern part.
- En alternativ lokal tas fram för ett skolbibliotek i Bräcke. Den måste lokaliseras på eller i direkt anslutning till skolområdet.
- En ny lösning för receptionen är en fråga som hanteras i tjänsteorganisationen.

Personalorganisation

Syftet med denna del är att översiktligt göra en bedömning om det finns förutsättningar att minska personalkostnaderna kopplat till uppdraget.

Vid en förändring av organisationen från tre integrerade folk- och skolbibliotek till ett integrerat folk- och skolbibliotek och två skolbibliotek behöver det göras en översyn av organisationen. Det borde ligga i sakens natur att en reducering av antalet folkbibliotek innebär att personalresurserna också minskas.

Enligt delrapport 1, 260430, är de tre biblioteken sedan början av 1980-talet en arbetsgrupp. Alla i gruppen har självständigt ansvar för att en eller flera övergripande arbetsuppgifter samordnas, genomförs och utvärderas för alla tre biblioteken. Innebörden av detta är att hela verksamheten behöver ändra sitt arbetssätt vid en eventuell förändring.

Det finns en rad olika sätt att organisera verksamheten utifrån den nya strukturen.

Nedan redovisas ett antal alternativa lösningar för att möta behoven. Utgångspunkten är att det finns en rimlig balans mellan lagkrav, kvalitet och kostnad**. Ingen hänsyn har, i detta skede, tagits till eventuella förändringar av ledning och administration kopplat till biblioteksverksamheten.**

Alternativ 1 - Befintlig personalorganisation

Tabellen visar hur personalbudget för 2026 ser ut.

Ort	**Bemanning**	**Lönekostnad (2026)**	**Anmärkning**
Kälarne	1,0 bibliotekarie	620 tkr	Delas av två personer
Gällö	1,0 bibliotekarie 0,6 biblioteksassistent	985 tkr	I praktiken 0,8+0,8 fördelat på två personer
Bräcke	1,0 bibliotekarie 0,6 biblioteksassistent	1 085 tkr	
Totalt	**4,2 tjänster**	**2 690 tkr**	

Alternativ 2-4 bygger på ett flertal frågeställningar ställda till AI gällande miniminivåer för personalstyrkan, i kombination med en enklare avstämning hur det ser ut i andra kommuner.

Alternativ 2 – Budgetversion

Ett upplägg är organisera de två fristående skolbiblioteken med respektive skola. I teorin kan en sådan lösning leva upp till skollagens krav. Den stora utmaningen är att samarbetet med folkbiblioteket blir begränsat, vilket är en mycket stor nackdel i ett helhetsperspektiv eftersom det försvårar förutsättningarna att leva upp till biblioteksslagens krav. I budgetversionen uppgår bemanningsbehovet till cirka 3,2 tjänster, vilket motsvarar en personalkostnad på cirka 3,2 miljoner kronor i 2026 års nivå.

Alternativ 3 – Budgetversion med samlad organisationslösning

Ett alternativ till budgetversionen är att fortsätta att ha en samlad organisationslösning. Alternativet innebär att det finns personal med fokus på skolverksamheten respektive biblioteksverksamhet. Fördelen är att den samlade organisationen runt biblioteksverksamheten behålls. Nackdelen är att de tjänster som kan erbjudas blir svårbemannade då förutsättningarna väsentligt förändras. Det blir fler deltider och det blir nödvändigt för medarbetarna att arbeta över hela kommunen. Bemanningsbehovet och personalkostnaden är ungefär samma som i budgetversionen.

Alternativ 4 – filial

Ett fjärde alternativ är ett mellanting mellan dagens organisation och det bedömda minimikravet gällande personal för att leva upp till lagkraven. I detta alternativ utökas personalresurserna, jämfört med budgetalternativen, så att det finns personella resurser för skolbibliotek samtidigt som det finns personella resurser på alla orter som ska tillse att biblioteksslagens krav uppfylls. I detta alternativ ställs det högre kompetenskrav. I alternativet uppgår bemanningsbehovet till cirka 3,7 tjänster, men personalkostnaden blir cirka 2,7 miljoner kronor i 2026 års nivå – vilket motsvara dagens personalkostnader.

Alternativjämförelse

Alternativ 2 blir mycket sårbart med många små deltider. Det finns begränsade möjligheter till samordning mellan orterna vilket försämrar likvärdigheten inom skolverksamheten. Det saknas utrymme för alternativa lösningar på de orter som inte har kvar ett folkbibliotek.

Alternativ 3 resulterar i mycket dåliga arbetsvillkor inom området skolbibliotek. Samordningen förbättras något jämfört med alternativ 2 inom skolverksamheten. Det finns inget eller ett mycket begränsat utrymme att hitta alternativa lösningar på de orter som inte har kvar ett folkbibliotek.

Alternativ 4 har begränsad påverkan på arbetsmiljön, eftersom det ligger väldigt nära dagens organisation. Det innebär samtidigt att personkostnaderna är samma som de är i befintlig organisation.

Vid en omorganisation är den mest lämpliga lösningen att välja alternativ 4 -filial för att både möta lagkraven inom skollagen och upprätthålla en service som möter lagkraven enligt biblioteksslagen.

Slutsatser personalorganisation

- Dagens personalorganisation är mycket kostnadseffektiv. För att leva upp till lagkraven (enligt biblioteksslag och skollag) på ett hållbart sätt behövs det 3,7-4,2 årsarbetare.
- Det finns mycket små förutsättningar genomföra förändringen och samtidigt minska personalresurserna.
- Vid en fortsatt utredning gällande personalstyrkan bör utgångspunkten vara att den bibehålls i den storlek som den är idag. Det behöver utredas hur biblioteksverksamheten ska organiseras i sin helhet.

Alternativa lösningar - folkbibliotek

Det finns en rad olika alternativa lösningar som kan användas för att minska effekterna av att avveckla två folkbibliotek. De alternativa lösningarna kan inte hantera allt som ett fysiskt folkbibliotek erbjuder, men det kan samtidigt innebära att nya målgrupper kan nås. Exempel på lösningar:

- Filialmodell
  - Se exempel nedan
- Utöka biblioteksbussens rutter och öppettider
  - Biblioteksbussen, som idag drivs i samarbete med Östersunds kommun, utökas med fler stopp och tätare besök på de orter som mister sitt folkbibliotek. Det är viktigt att betona att en utökning, av nuvarande samarbete med Östersunds kommun, är tveksamt. Kommunen behöver troligtvis söka andra samarbeten, vilket troligen kommer att innebära ökade kostnader. Exempel på service är utlån och återlämning av böcker, tillgång till vissa digitala tjänster, enklare rådgivning och beställning av medier.
- Stödja och utveckla bybibliotek och utlåningsställen i samarbete med lokala föreningar.
  - Samarbete med lokala föreningar (t.ex. hembygdsföreningar) för att driva mindre bybibliotek eller utlåningsställen i samlingslokaler. Exempel på service är utlån av böcker via ombud, bokdepåer, enklare aktiviteter och bokprat. Kommunen kan bistå med böcker och viss ekonomisk ersättning för drift. De samarbeten som idag finns i kommunen har sitt ursprung i de tidigare bibliotek som har lagts ned i samband med avveckling av byskolor.
- Satsa mer på digital biblioteksservice och vägledning för att nå fler användare på distans.
  - Utökat stöd för digitala lån (e-böcker, ljudböcker, databaser) och digital vägledning via telefon eller internet. Exempel på service är hjälp med att komma igång med e-böcker, digitala bokcirklar, fjärrlån och reservationer via hemsidan.
- Arrangera mobila aktiviteter och pop-up-bibliotek vid förskolor, äldreboenden och evenemang.
  - Tillfälliga biblioteksaktiviteter på skolor, förskolor, äldreboenden eller vid lokala evenemang. Exempel på service är bokprat, författarbesök, läsfrämjande aktiviteter, temadagar.

Ett exempel som är vanligt förekommande bland små kommuner är att skapa filialer till huvudbiblioteket. Det kan innebära följande:

- Gällö: Huvudbibliotek med uppgift att ha programverksamhet, bedriva digitalt stöd och hålla i kulturarrangemang. All biblioteksverksamhet i kommunen samordnas från huvudbiblioteket. Öppettiderna bör vara generösa..
- Bräcke: Filial och skolbibliotek. Huvudfokus är skolbiblioteksverksamheten, kompletterad med en filial för invånarna. Det krävs ytterligare lokalyta med 20-30 kvadratmeter jämfört med ett renodlat skolbibliotek. Det är även möjligt med en så kallad Meröppet-lösning, vilket kortfattat innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare även när ingen personal finns på plats.
- Kälarne: Filial och skolbibliotek. Huvudfokus är skolbiblioteksverksamheten, men det kan även finnas viss grundläggande service, likt exemplet i Bräcke.

Ovanstående modell är möjlig inom ramen för personalresurserna enligt tidigare.

Oavsett val av alternativa lösningar så måste hänsyn tas till den service som idag levereras till kommunens förskolor. Denna service inryms inom ramen för biblioteksslagen. Skollagen tar bara höjd för den del av biblioteksverksamheten som riktas till grundskoleeleverna.

Slutsatser alternativa lösningar – folkbibliotek

- Det bedöms helt nödvändigt att erbjuda alternativa lösningar för att leva upp till lagkraven enligt biblioteksslagen.
- Alternativa lösningar, riktade till de yngre barnen, behöver tas fram.
- Biblioteksbussen är endast ett komplement, eftersom det inte bedöms vara tillräckligt för att leverera en service som lever upp till kraven.
- Sårbarheten blir stor om tyngdpunkten i valet av alternativa lösningar bygger på samarbeten med lokala föreningar. Det kan vara ett komplement till andra alternativa lösningar.
- En utökad digital service kräver initialt resurser för implementering samt investeringar i teknik. Det kommer långsiktigt bli något ökade kostnader för licenser med mera vid en utökning.

Mediainköp

Mediabudgeten uppgår till ungefär 575 tusen kronor för 2026, vilket är en nivå som har varit oförändrad under lång tid (se delrapport 1, 260430). Det är sannolikt en nivå som kommer att fortsätta att behövas under överskådlig tid. Dels har kommunen krympande befolkningstal som motiverar att nivån bibehålls utan uppräkning, dels sker en viss förändring mot en ökning av e-lån.

Slutsatser – mediainköp

- Det finns begränsade förutsättningar att minska mediabudget på både kort och lång sikt.

Övriga tjänster och kostnader

Övriga tjänster och kostnader omfattar:

- Digitala resurser och IT-system
- Rullande biblioteksservice
- Bybibliotek och särskild utlåningsställen

Befintliga rullande biblioteksservice, bybibliotek och särskilda utlåningsställen är alternativa lösningar som idag används för att leva upp till en rimlig service på mindre orter i kommunen. De behöver finnas kvar. Det gäller även de befintliga digitala resurser och IT-system som används. Eftersom det kommer att behöva implementeras ytterligare alternativa resurser för att möta behovet på de två orter där folkbiblioteken tas bort uppstår nya kostnader.

Slutsatser – övriga tjänster och kostnader

- Det kommer att behövas mer resurser för att införa alternativa lösningar på de orter som mister sitt folkbibliotek. Val av lösningar påverkar kostnadsbilden. En mycket grov bedömning är att det bör finnas en utökad budgetpost med cirka 250 tusen kronor, för att införa nya alternativa lösningar. I budgetposten ingår uppskattade kapitalkostnader som uppstår som en följd av investeringsbehov.
- Val av alternativa lösningar behöver utredas vidare.

Ekonomiska konsekvenser

Omfattning	Förändring	Totalt (kr)
Lokalkostnader inklusive lokalvård	Extern hyra: -1 250 000 Ny intern hyra: +200 000	-1 050 000
Personalkostnader	Inga eller små förändringar av personalkostnader.	0
Alternativa lösningar	Beroende på val av alternativa lösningar på de orter som förlorar sitt folkbibliotek kommer det sannolikt uppstå merkostnader, till exempel för transporter, bidrag eller digitala lösningar för meröppet-lösningar. Behöver utredas vidare	+250 000
Mediainköp	Bedömningen är att det finns begränsad eller ingen besparingspotential på kort och medellång sikt	0
Övriga tjänster och kostnader	Se alternativa lösningar	0
Total besparingspotential		**-800 000**

Slutsatser – ekonomiska konsekvenser

- Vid ett eventuellt beslut om att gå vidare med en organisatorisk förändring av biblioteksverksamheten är en rimlig målbild gällande kostnadsminskningen 800 tusen kronor per år i 2026 års nivå.

Dialog och remiss

Om ett beslut fattas att göra en organisationsförändring enligt uppdraget så behöver det upprättas en kommunikationsplan. Dialogerna kan då handla om själva beslutet och alternativa lösningar.

De grupperingar som bedöms relevanta är medborgare (medborgardialog), berörd personal, skolledning och rektorer, central samverkansgrupp, elev- och pensionärsråd, föreningsliv och berörd hyresvärd. Det kan absolut finnas fler intressenter som behöver involveras.

Tidplan

Eftersom besparingspotentialen är isolerad till lokalkostnaderna bör tidplanen planeras utifrån det befintliga avtal som idag finns gällande hyra av extern lokal. Det innebär rent konkret att det skapas ett fönster för att utreda ny lokal för skolbibliotek i Bräcke, hur personalorganisationen ska se ut, val av alternativa lösningar, hur receptionen ska organiseras samt kommunikation med berörda intressenter.

Sammanvägning och förslag

Det finns en besparingspotential vid en organisationsförändring enligt uppdraget. Det finns egentligen bara en lösning som minskar kostnaderna för kommunen - att lämna de externt hyrda lokalerna i Bräcke. Kostnadsreduceringen beror framför allt på att biblioteksytorna blir väsentligt mindre. Det innebär att folkbiblioteket lokaliseras till Gällö. Utifrån ett ekonomiskt perspektiv innebär avvecklingen av folkbiblioteket i Kälarne ingen kostnadsbesparing på kort sikt. På längre sikt är en eventuell kostnadsreducering beroende av hur biblioteksverksamheten som helhet organiseras och vilka alternativa lösningar som behöver implementeras. Det är nödvändigt att utreda vilka alternativa lösningar som väljs på de orter som mister sitt folkbibliotek. Valet av alternativa lösningar påverkar vilka personalresurser som kommer att behövas, men besparingspotentialen gällande personalresurser är mycket begränsad, eftersom organisationen idag är mycket kostnadseffektiv.

Det förslag som förordas om uppdraget ska fullgöras är:

- Att kommunfullmäktige fattar ett inriktningsbeslut att biblioteksverksamheten omorganiseras till ett folkbibliotek med placering i Gällö.
- Målbilden är att inriktningsbeslutet ska medföra en kostnadsminskning med minst 800 tusen kronor när omorganisationen är genomförd.
- Omorganisationen ska vara på plats 2030-01-01, när nuvarande avtal med extern hyresvärd löper ut.
- Inriktningsbeslutet innebär att kommundirektören får i uppdrag att utreda var ett nytt skolbibliotek i Bräcke ska lokaliseras, hur den totala biblioteksverksamheten ska organiseras gällande personalresurser och vilka alternativa lösningar som implementeras. Uppdragen påbörjas efter inriktningsbeslut och ska vara klara senast i november 2029.
- Kommundirektören har mandat att besluta om det behövs resurser, i form av externt stöd alternativt en tillfällig förstärkning i organisationen, för att genomföra uppdragen enligt föregående punkt.
- Dialog med intressenter (främst interna) sker löpande under utredningsperioden.
- En kommunikationsplan för medborgardialog utifrån inriktningsbeslutet tas fram som stöd till politiska företrädare.